

دبیرستان و هیرستان شهید آونسی (ره) شاهد
سال تحصیلی ۹۰-۱۳۸۹

پایه : سوم

زمان : ۲۰ دقیقه

هفته : سوم

باسمه تعالی

نام و نام خانوادگی:

درس : ادبیات

تاریخ : ۱۳۸۹/۸/۵

آزمون هفتگی

دبیر مربوطه : آقای ربانی

الف) درک مطلب (۴ نمره)

* با توجه به اشعار زیر پاسخ پرسش های آمده را بنویسید.

۱- دلیری کجا نام او اشکبوس	همی برخروشید بر سان کوس
۲- پیامد که جوید ز ایران نبرد	سر هم نبرد اندر آرد به گرد
۳- بشد تیز رهام با خود و گبر	همی گرد رزم اندر آمد به گرد
۴- بر آویخت رهام با اشکبوس	برآمد زهر دو سپه بوق و کوس
۵- به گرز گران دست برد اشکبوس	زمین آهنین شد سپهر آبنوس
۶- بر آهیخت رهام گرز گران	غمی شد ز پیکار دست سران
۷- چو رهام گشت از گشانی ستوه	بپیچید زو روی و شد سوی کوه

۱- با توجه به بیت اول واژه ((کجا)) را معنی کنید.

۲- در بیت دوم منظور از ((سر به گرد آوردن)) را بنویسید.

۳- منظور از ((گبر)) در بیت سوم چیست؟

۴- با توجه به بیت چهارم ((برآویخت)) را معنی کنید.

۵- در بیت پنجم مقصود از ((آبنوس)) چیست؟

۶- منظور از ((برآهیخت)) در بیت ششم را بنویسید.

۷- معنی واژه ((ستوه)) چیست؟

۸- این شعر در چه قالبی سروده شده است؟

ب) با توجه به عبارت های آمده ، معنی واژه هایی که زیر آنها خط کشیده شده را بنویسید (۲ نمره)

۱- پیغام او مفتاح فتوح است.

۲- سلام او در وقت صبح مؤمنان را صبح است.

۳- که به ما سوا فکندی همه سایه هما را.

۴- چه پیغام ها سپردم ، همه سوز دل ، صبا را.

۵- کشانی بدو گفت بی بارگی.

۶- تنی لرز لرزان و رُخ سندروس.

۷- گزین کرده یک چوبه تی خدنگ.

۸- فلک باخت از سهم آن جنگ رنگ.

ج) معنی شعر و نثر (۸ نمره)

* با توجه به عبارت ها و اشعار آمده ، معنی و مفهوم آنها را به نثر ساده امروزی بنویسد.

- ۱- الهی عبدالله عمر بکاست ، اما عذر نخواست.(۵/۰ نمره)
- ۲- بر کشته های ما جز باران رحمت خود مبار.(۵/۰ نمره)
- ۳- مگر ای سحاب رحمت تو بباری ارنه دوزخ / به شرار قهر سوزد همه جان ما سوا را.(۱ نمره)
- ۴- کشانی بخندید و خیره بماند / عنان را گران کرد و او را بخواند.(۱ نمره)
- ۵- هم اکنون تو را ای نبرده سوار / پیاده بیاموزمت کارزار.(۱ نمره)
- ۶- نهد بر برو سینه‌ی اشکبوس / سپر آن زمان دست او داد بوس.(۱ نمره)
- ۷- دلیران میدان گشوده نظر / که بر کینه اول که بندد کمر.(۱ نمره)
- ۸- دويدند از کین دل سوی هم / در صلح بستند بر روی هم.(۱ نمره)
- ۹- نهادند آوردگاهی چنان / که کم دیده باشد زمین و زمان.(۱ نمره)

د) خود آزمایی (۳ نمره)

- ۱- یک نمونه «سجع» که در درس مناجات آمده را بنویسید.(۵/۰ نمره)
- ۲- با توجه به بیت «همه شب در این امیدم که نسیم صبحگاهی / به پیام آشنایی بنوازد آشنا را» مقصود از «پیام آشنا» و «آشنا» چیست؟.(۱ نمره)
- ۳- کدام ویژگی حماسه در درس «رستم و اشکبوس» آمده است؟.(۵/۰ نمره)
- ۴- «تو قلب سپه را به آیین بدار» یعنی چه؟.(۵/۰ نمره)
- ۵- یک بیت بنویسید که در آن «اغراق یا مبالغه» آمده باشد. (۵/۰ نمره)

ه) دانش های ادبی (۳ نمره)

- ۱- حماسه طبیعی را توضیح دهید و یک نمونه مثال بیاورید.(۱ نمره)
- ۲- دو اثر «شهریار» را نام برید.(۵/۰ نمره)
- ۳- در جمله «مهر او بلانشینان را کشتی نوح است» چه آرایه‌ی ادبی بکار رفته است؟ توضیح دهید.
- ۴- در بیت «خیزید و خز آرید که هنگام خزان است/ باد خنک از جانب خوارزم وزان است» چه آرایه‌ی ادبی بکار رفته است ؟ توضیح دهید. (۷۵/۰ نمره)